

ประชาธิปไตยกับสุขภาพ

หมอชาวบ้านฉบับนี้ออกมาเลเดือนที่จะมีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรครั้งหนึ่งในวันที่ ๒๒ มีนาคม เรื่องประชาธิปไตยกับสุขภาพเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน

สุขภาพหมายถึงสภาพที่เป็นสุขหรือสุขภาวะ

ความสุขคือการไม่ถูกบีบคั้นสภาวะบีบคั้นมี ๔ ทางด้วยกัน คือ ทางกายหรือวัตถุ ทางสังคม ทางจิต และทางปัญญา

ความบีบคั้นทางกายหรือทางวัตถุ ก็เช่น ความยากจน ความขาดแคลนทางวัตถุเครื่องยังชีพ สุขภาพไม่ดี สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม

ความบีบคั้นทางสังคม ก็คือความสัมพันธ์ที่ไม่ดี การขาดประชาธิปไตย ขาดการกระจายอำนาจ ขาดการมีส่วนร่วม ขาดความเสมอภาค

ความบีบคั้นทางจิต คือกิเลสที่บีบคั้นตนเองและบีบคั้นผู้อื่น

ความบีบคั้นทางปัญญา คือความไม่รู้ การอยู่ในที่มืด การไม่รู้ว่าอะไรเป็นอะไร ถูกต้มตุ๋นหลอกลวง การไม่รู้จักตนเอง เป็นต้น

ทั้ง ๔ เรื่องนี้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ประชาธิปไตยเป็นเรื่องของการหลุดจากความบีบคั้นทางสังคม ถ้าคนส่วนน้อยเผด็จการคนส่วนใหญ่ ย่อมรวบหรือสูบเอาทรัพย์สินของส่วนรวมไปเป็นประโยชน์ของคนส่วนน้อย ทำให้แก้ไขความยากจนไม่ได้ ทำให้ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่ได้ เพราะการรวมศูนย์อำนาจมีคอร์รัปชันมาก ย่อมจะดึงดูดเอาทรัพยากรธรรมชาติเช่น ที่ดิน ป่าไม้ไปเป็นประโยชน์ของคนส่วนน้อย

นอกจากนั้นเผด็จการชอบปิดกั้นทางปัญญา ไม่ต้องการให้ประชาชนฉลาด เพราะถ้าประชาชนฉลาดแล้วหลอกลวงต้มตุ๋นควบคุมไม่ได้ นี่คือการบีบคั้นทางปัญญา

ประชาธิปไตยย่อมหมายถึงประชาชนมีสติปัญญาสามารถเข้ามาตรวจสอบควบคุมการทำงานของรัฐฯ ได้

สุขภาพไม่ได้หมายถึงมดหมอหยูกยาเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อมทั้งหมด

ประชาชนจะมีสุขภาพหรือสุขภาวะ ชต่อเมื่อหลุดพ้นจากความบีบคั้นทั้งทางกายหรือวัตถุ ทางสังคม ทางจิต และทางปัญญา

การไม่ถูกบีบคั้นก็คือการมีอิสรภาพ นี่คือธรรมชาติของมนุษย์และสังคมที่ย่อมปรารถนาและเคลื่อนตัวไปสู่อิสรภาพ เพราะฉะนั้นต้องมองประชาธิปไตยในฐานะความถูกต้องหรือธรรมะด้วย

ขอให้ผู้อ่านหมอชาวบ้านให้ความสนใจต่อประชาธิปไตย ในฐานะเป็นเหตุปัจจัยของสุขภาพ นอกจากจะต้องใช้วิจารณ์ญาณให้ดีในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในวันที่ ๒๒ มีนาคมนี้แล้ว ยังจะต้องติดตามทำความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในกิจการต่างๆ เพื่อให้สังคมไทยเคลื่อนตัวไปสู่ประชาธิปไตย การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และความเสมอภาคเพื่อความผาสุกของคนทั้งมวลด้วย